

[Holstein.]

dre mislykket, men om Formaålet var der ingen Tvivl i 1922 — ja, saa har det nu vist sig, at Reformen i 1922, var, som det i hvert Fald blev hævdet fra min Side, i høj Grad forhastet og indført paa et Tidspunkt, hvor man i Virkeligheden ikke var i Stand til at have nogen begrundet Mening om den udenrigspolitiske og folkeforbundspolitiske Udvikling.

Altsaa, ogsaa med Hensyn til Venstres Stilling er der i høj Grad Grund til fra Befolkningens Side at kræve Klarhed og spørge: Hvad er i Grunden Meningen? Man spiller Bold med Forsvarsberedskabet Aar efter Aar, i de 7—8 Aar, der er forløbet siden Ordningen af 1922, og hver Gang gaar man længere og længere ned, hver Gang bliver Maal og Midler for det fremtidige Forsvarsberedskab reduceret fra det Partis Side, som har kaldt sig det forsvarsvenlige Parti, det Parti, som i sin Grundopfattelse, i sin principielle Vurdering hævdede, at det var paa Linie med det konservative Folkeparti.

Mener den højtærede Udenrigsminister da virkelig, at der ikke er Grund til at kræve anden Klarhed med Hensyn til Baggrunden for det Militærberedskab, Danmark skal have i Fremtiden, end den Klarhed, der foreligger i Øjeblikket? I saa Fald stiller den højtærede Udenrigsminister i Sandhed ikke store Fordringer til Sikkerhed og Tryghed i Varetagelsen af Landets storpolitiske Interesser, folkeretlige og folkeforbundsmæssige Rettigheder og Forpligtelser, som det dog skulde synes at kunne gøre Krav paa.

Saa fremt den højtærede Regering afviser dette Forslag til Beslutning og end ikke vil acceptere det i Princippet ved at gaa en anden Vej for at tilvejebringe den ønskelige Klarhed om Danmarks folkeretlige og internationale Stilling, saa ser jeg ikke rettere, end at den højtærede Regering i hvert Fald bliver nødt til selv at tilvejebringe den Klarhed, som aldeles ikke foreligger i Øjeblikket. Olympen maa virkelig i dette Spørgsmaal, som er saa overordentlig vigtigt, træde frem af sine Skyer og vise sig for Befolkningen i hele sin lysende, intellektuelle og vederhæftige Hvidhed og Renhed.

Det er et rimeligt Krav fra den offentlige Mening, og bliver dette Krav afslaaet i Form af en Afvisning af det konservative Folkepartis Forslag til Beslutning, saa vil dette Krav sikkert senere blive rejst med en saadan Styrke, at ingen kan tage fejl med Hensyn til, hvad det er, der forberedes for Fremtidens Vedkommende.

Man kan gøre et af to. Man kan hævde

— og det synes mig at være det, som Venstre er tilbøjelig til, og jeg indrømmer, at det er et fuldt ud klart og rationelt Standpunkt —, at saaledes som Forholdene ude i Verden har udviklet sig, saaledes som Danmarks folkeforbundsretlige Stilling nu maa antages at være, maa vi her i Danmark være saavel berettigede til som interesserede i at faa det danske Forsvarsberedskab indskrænket i meget betydelig Grad og gøre Danmarks Forsvarsopgave langt mindre, end den hidtil har været, men til Gengæld gøre den aldeles klar, fastsætte bestemt, hvad det er, man vil, og hvad det er, man ikke vil paa det militærpolitiske Omraade; i saa Fald drejer det sig ogsaa om en positiv Forsvarsordning, om en lille stærkt reduceret Forsvarsopgave — men dog om en Forsvarsopgave.

Eller man kan, som den socialdemokratiske Regering gjorde i 1924—1925, stille sig paa det Standpunkt, at Danmark overhovedet ikke skal have nogen forsvarsmæssig Opgave, ingen militær Opgave, som den højtærede Statsminister udtrykte sig; Opgaven for Regeringen er tværtimod at berøve Danmark enhver Mulighed for krigsmæssig Deltagelse. Det er ogsaa en principiel og klar Opfattelse.

Men det synes mig, at næst efter at beholde den bestaaende Tilstand, som er forladt fra alle Sider og fra alle Sider erkendt som et Fejlgreb, er intet mere uholdbart end en Gennemførelse af den højtærede Udenrigsministers saakaldte Nedrustningsplan, fordi man med denne Plan baade vil hævde, at man, som den højtærede Statsminister udtrykte sig i 1924—25, fratager Danmark enhver Mulighed for krigsmæssig Deltagelse, og samtidig erklærer, at det Beredskab, der stilles paa Benene, folkeretligt er at betragte som et Militærberedskab baade til Lands og til Søs; det er udtrykkeligt fremhævet i Betænkningen af 1926, at hvad der her stilles i Marken, er krigsmæssige Kombattanter i folkeretlig Forstand, som i paakommende Tilfælde vil blive behandlet og maa blive behandlet af fremmede Magter som Kombattanter.

Man kan ikke hævde begge Dele, baade at man stiller et Apparat paa Benene med krigsmæssige Kombattanter, og samtidig, at Ordningen har til Hensigt at fratage Danmark enhver Mulighed for krigsmæssig Deltagelse. Man kan ikke, naar man stiller et saadant Beredskab paa Benene, hævde, at Danmark aldrig kan komme i Krig med en Stormagt, for det kan Danmark udmærket. Naar Beredskabet vil blive behandlet som et Militærberedskab, og naar